

A VENDÉGLŐS

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK ÉS A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, IV., KALVIN-TÉR 2.

Telefon: József :2-70

Hirdetéseket — csakis ajánlatóknak ismert
cégekől — a kiadóhivatal veszi föl.

Megjelenik minden hónapban
háromszor: 1-én 11-én 21-én.

Egyes szám ára 5000 korona.
Negyedévre 60000 korona.

A lapot az ipartestület és az Országos
Szövetség tagjai ingyen kapják

Csat válaszbellyel ellátott levelekre válaszolunk

Értesítés

A bor ellenőrző bizottságok a főváros vendéglőit sűrűn látogatják és különös súlyt helyeznek a tartályok felírásaira.

Értesitem a t. Kartárs urakat, hogy a tartályokra

(hordók, kimérő hengerek, üvegek stb.)

okvetlenül írják rá a bennük levő bor fajtát, minőségét és származását.

Aki a tartályokat nem látja el ily felirattal, azt igen szigorúan büntetik. Hogy a szigorú és érzékeny büntetés elkerülhető legyen, minden tartályt fenti felirással kell ellátni.

Budapest, 1924 október 4.

Keszey Vince
ipartestületi elnök

Értesítés

Az ipartestület eljárársága tekintettel a változó gazdasági viszonyokra, az irodai kezelési és egyéb költségek állandó mérvű növekedésére szeptember 25-én megtartott ülésben olyképpen határozott, hogy póttagsági díjakkal terheli meg a m. t. ipartestületi tagokat.

A póttagsági díj beszédése az eljárársági ülés határozata értelmében olyképpen hajtandó végre, hogy az egy évre niár. kifizetett tagsági díjak után még 50%, a még ki nem egyenlített tagsági díj után pedig 100% pótdíj szedendő.

Kérjük t. tagjainkat, hogy a villamosköltség kiméltése szempontjából legyenek szivesek a járulékokat lehetőleg megfizetni, miután a pénzbeszedők elutasítása külön költséggel terheli az ipartestület költségelőirányzatát, amit elkerülhetünk, ha a kivetett tagdíjat egyszeri megkeresésre megfizetjük.

Az eljárárság.

Országos Vendéglősbál
1925 január 22-én este
10 órai kezdettel.

Iparunk bajai és a munkanélküliség.

Azok a nehéz gazdasági viszonyok amelyek általánosságban, országunk életére neheztedek a multban és még fokozatosabban nehezdednek a jelenben, főképp az iparok terén érezhetők, mert hiszen az ipar és kisebb mértékben a kereskedő osztály azok az osztályok amelyekre az állam terheit át-hárítja.

Természetes, hogy a túlajtott teher-viselőképeség, mint minden túlzás nem mehet a végtelenségig, először kisebb mértékben, később mindig fokozatosabban érezhetőbbé válik s a következményei idővel kiszámíthatatlan, előre nem látott gazdasági, sőt szociális bajokká nővik ki magukat. A gazdasági bajoknak a munkaadó iparos osztály válik áldozatává, míg a szociális bajok a munkásosztályban keltenek elégedetlenséget, mert hiszen a munkaadó — ami természetes is — csökkenteni igyekszik végső eszközével a személyzettségét s bekövetkezik a személyzettedukció.

Igy áll a helyzet jelenleg iparainkban is. A nem szivesen várt, de a gazdasági élet megkövetelte, személyzettedukció iparunkban is bekövetkezett, ezen és ezen maradtak iparunk munkásai önhibájukon kívül foglalkozás nélkül és a munkanélküli

családfentartó munkanélkülisége folytán több százezer családtag maradt kenyér nélkül.

Vajjon kiket lehet okolni e gazdasági és a szociális bajok előidézőinek? Nem kutatjuk. A bajban már csak az a kérdés merülhet föl, hogy hogyan segíthetünk magunkon és munkásosztályon, amely velünk együtt érzi a gazdasági élet nyomasztó súlyát?

A felelet a feltett kérdésre csak egy lehet, csökkentsek az iparosság terheit s önmagától megoldódnak az iparosság gazdasági, a munkásság szociális bajai. Az iparosság vállairól levett terheket pedig osszák meg a termelő társadalom tagjai között, amely osztály mindezekig csak páholyból nézte az iparosság tragédiáját.

Késik a beigért forgalmiadó reform előkészítése

Az ipari érdekeltségek egyöntetű és sokszoros sürgetésére Korányi pénzügyminiszter néhány héttel ezelőtt megígérte, hogy a forgalmiadó beszedését 1925

január 1-ére a bécsi mintára fogja átformálni, vagyis olyképen, hogy a forgalmiadót minden áru után a termelés helyén, illetve az elvámolásnál, fogja egyszermindenkorra lerovatni. Ha ez az ígéret komoly, úgy itt volna az ideje, hogy az új rendszerre való áttérés előkészületei megtéssenek, hiszen már csak 6 hét áll rendelkezésre ennek a kétségtelenül nagy adminisztrációs munkának a beállításához.

Gyanus nekünk ez a nagy csöndesség, gyanus annál is inkább, mert a pénzügyminiszter ígérete óta a forgalmiadó behajtása terén nem fokozatos „leépítést”, hanem ellenkezőleg tömeges ráépítést észlelünk. Így pl. az utóbbi hetekben egész sereg új forgalmiadó ellenőrt üdvözölhetünk az ürességtől kongó vendéglőkben. Ezek között különösen sok a nyugdíjas pénzügyi és egyéb tisztviselő, akiknek ugylátszik így akarnak egy kis pótkeresetet biztosítani. Kétségteletlenül szép dolog a humanizmus, de csak addig, amíg ez nem a köz rovására megy. Már pedig ez a mai forgalmiadó rendszer kétségbevonhatatlanul csak ezen egyoldalú humanizmuson nyugszik.

Nem lehet az adóalanyokat az adósról mindenkinzésziözével végkimerülésig gyötörni csak azért, hogy az így kiizsoltott horribilis adóösszegek nagy részét a végrehajtó közegekbe használják fel. Redukálják a mindent elnyelő adminisztrációs költségeket és ezzel jelentékenyen az adózók terheit.

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA

Részvénytársaság

BUDAPEST.

IV. Vámház-körut 2. szám.

Telefon:

József 73-26, József 73-28, József 72-67

Tea szükségletét legelőnyösebben Beszerző Csoportunkban fedezheti

Jelenlegi kötelezettségénélküli áraink

Forgalmi adóval együtt:

<i>Panyong</i>	— — — —	<i>pr. kg.</i>	<i>K</i>	8000.—
<i>Ningchow Souchong</i>	— — — —	„	„	9000.—
<i>Gastronomia keverék</i>	— — — —	„	„	11000.—
<i>Jáva Orange Pecco</i>	— — — —	„	„	12000.—
<i>Ceylon Orange Pecco</i>	— — — —	„	„	13000.—
<i>Gastronomia Melange</i>	— — — —	„	„	14000.—
<i>Ceylon Orange Pecco (Lipton)</i>	„ „ „ „	„	„	14000.—
<i>Ceylon Orange Pecco (Rothschild)</i>	„ „ „ „	„	„	16500.—

(Láda véteínél árendedmény)

Érthetetlen, hogy a kormány miért zárkózik el az adózó iparos osztály minden kérése, minden érve elől. Ugy kezelnek bennünket, mintha minden szavunk hazugság, minden kérésünk indokolatlan, rosszindulatú volna. Még mindég azt tartják, hogy „az iparosnak a bőre alatt is pénz van”. Vagy lehetne-e másként azt követelni tőlünk, hogy a forgalmiadót, amelyet a hó folyamán beszedünk vevőinktől, már a hó első napján befizessük az állampénztárba külsőbeni 10 százalékos biztonság terhe alatt? Nem akarja észrevenni a kormány azt a rettenetes küzdelmet, melyet ez az osztály viv a munka és üzlettelenséggel s azokkal a kimondhatatlanul súlyos közterhekkel amelyeknek sulya alatt előbb-utóbb össze kell roppania. És nem akarják tudomásul venni, hogy ha az adózók elpusztulnak, önkremennek, ugy az ország egész épületét magukkal rántják?

A konjunkturális üzletek — ha ugyan voltak — a korona stabilizálása folytán teljesen és végérvényesen megszűntek, stabil koronával és lefelé lendülő árrakkal kell számolni s e képpen a forgalmiadó mai — 3 százalékos induló és 30 százalékon sem végződő — rendszere tarthatatlanná vált.

Ha a pénzügyminiszter ur nem váltja be ígérését az ipar fölött meghuzza a lélekharangot.

Milyen terminusok járnak le novemberben?

Az alkalmazottak október havi illetményei utáni általános kereseti adónak illetményjegyzékek kapcsán való befizetése *november hó 15-ig*.

Az általános kereseti adó, társulati adó, házádo, jövedelmi és vagyonadó 1924. évi IV. évnegyedi részletének befizetése *november hó 15-ig*.

Az október havi fényüzési adónak vallo-más kapcsán való befizetése *november hó 15-ig*.

Azok, akik a forgalmi adónak készpénzben való negyedévenkénti utólagos befizetésére nyertek engedélyt, az 1924. évi november hóra járó forgalmi adóelőleget 1924. november hó 21-ig tartoznak befizetni.

Az 1925 évi házbérvallomási izek *november hó 30-ig* benyújtandók.

Az 1924. novemberi negyede beszédett házbérekrol a házbérfizetési jegyzék *november hó 15-ig* beadandó és a házbérek alapján járó kincstári házhaszonrészesedés szintén *november 15-ig* fizetendő be.

Azok a társulati adó alá tartozó vállala-tok, melyek gazdasági évvel bírnak és 1923/24.

üzletévi mérlegükét 1924. évi május hó 31-én zárták, amennyiben az évrázó közgyűlésüket október hó 30-ika előtt még nem tartották, 1925. évi társulati adóvallomásukat nov. hó 30-ig tartoznak betereszteni.

Ha évrázó közgyűlésüket már előbb meg-tartották, ugy az adóvallomás is már előbb volt beteresztendő, mert a benyújtási határidő a közgyűlés megtartásától számított 30 nap. Ha tehát valamely vállalat 1923/24. üzletévi mérlegét június hó 30-án zárja és 1925. évi társulati adóvallomást ez év végéig előrelátha-tólag azért nem lesz képes betereszteni, mert mert évrázó közgyűlését sem tarthatja meg december hó 31-ig, ugy az ilyen vállalat leg-később november hó 31-ig kérheti a pénzügy-miniszteriumtól a vallomásadási határidő meg-hosszabbítását.

Az 1923. év előtti időre megállapított nyereségtöbbletadó második fele részének *no- vember hó 30-ig* való befizetése oly vállala-toknál, melyek az erre vonatkozó kivetési ha-tározatot 1924. évi május hó folyamán vették kézhez. (Az első fele rész a kézbesítéstől szá-mított 30 napon belül volt fizetendő).

A társulati adó szempontjából az üzlet-működés megkezdése, az alapszabályok vagy társasági szerződés módosítása, új telepek fel-állítása, valamint az üzletműködés megszűnése 15 nap alatt jelentendő be.

Az üzletműködés megszűnésének bejelen-tése az általános kereseti adó szempontjából 30 nap.

A részvénytársaságok és szövetkezetek által kifizetett osztalékok utáni II. fokozat sze-rinti illeték oly vállalatoknál, melyek az oszta-lék-megállapító közgyűlést október vagy no- vember hónapban tartották meg, befizetendő, mert az osztalékilleték az évrázó közgyűléstől számított 30 napon belül fizetendő.

Felebbezések a társulati, általános kereseti és házádo kivetése ellen a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 30 napon belül nyuj-tandók be.

MALIGAND rendszerű borvizsgáló készüléket precizios korekturamentes kivitelben gyárt és javít Erdélyi és Szabó műszergyár Budapest, IX., Lillom-u. 46
T e l e f o n : özsef 23—95. és Jozsef 35—74

A részvénytársaságok és szövetkezetek terhére, esetleg még visszamenőleg az 1922. évre, vagy azt megelőző időre kivetett nyereségtöbbletadó ellen a felebbezés az adóvív kézbesítésétől számított 15 napon belül nyújtandó be.

A segédi vizsga

Az 1922. évi XII. t. c. 104. §-ának értelmében köteles a munkaadó a tanviszony megszűnését ha az a tanidő kitöltésével nyer befejezést, annak bekövetkezése előtt két héttel az ipartestületnél bejelenteni és egyúttal a segédvizsga előtt a tanonciskolai bizonyítványát is be kell mutatni.

Az ipartestület a munkaadó jelentésének átvétele után megállapítja, segédi vizsgára bocsátható-e a tanonc képességeinek és gyakorlati szakismereteinek megvizsgálása iránt. A törvény súlyt helyez arra, hogy a segédi vizsgálat minden késedelem nélkül lehetőleg a tanidő két utolsó hetében tartassék meg, nehogy a tanonc a segédi vizsgálat halogatása és ezzel segéddé válásának késleltetése által kárt szenvedjen. Az a munkaadó, aki a tanviszonynak befejezését két héttel korábban nem jelenti, egy felől, a törvény 125. §-ának 3-ik pontja szerint büntetendő kihágást követ el, másfelől anyagi felelősséggel tartozik azokért a károkért, amelyeket a tanonc annak következtében szenvedett, hogy a késedelmes bejelentés folytán csak később tehetta le a segédi vizsgálatot és válhatott segéddé. A segédvizsgáló bizottságunk minden hó 15-én és 30-án segédvizsgálatot tart, ha a jelzett napok ünnep vagy vasárnapra esnének, az ezt követő napon.)

Amennyiben az ipartestület azt állapítja meg, hogy a tanoncot nem lehet a segédi vizsgálatra bocsájtani, a segédi vizsgálatra bocsájtást megtagadó határozatát azonnal közölni köteles a tanonccal, illetőleg törvényes képviselőjével valamint a munkaadóval, felebbezés esetében pedig soronkívül a felsőbb fokú hatóság elé terjeszti.

Az ipartestület a vizsgáló bizottság jelenléte alapján a tanoncnak a tanviszony befeje-

zéséről szabályszerű segédlevelet [bizonyítványt] ad. A bizonyítványt a vizsgáló bizottság elnöke és a munkaadó is aláírja. Itt megjegyezzük, hogy azok, akik tanoncnak nem voltak, hanem a törvény 18-ik §-ában említett két évi tanviszonynak és két évi munkakönyvi gyakorlatnak megfelelő négy éven át szakbavágó munkát végeztek jelentkezésük esetében segédi vizsgára bocsájtandók. Ezek az esetek a 2-törvény rendelkezései következtében ritkábbak lesznek, amennyiben a törvény 78. §-a szerint képesítéshez kötött iparokban, tehát a vendéglős ipari szakmában is, gyermeket és fiatalokot (18-ik életévét még be nem töltött egyént) mindaddig, amíg a segédlevelet meg nem szerezte, csak tanszerződés alapján szabad foglalkoztatni. A 18-ik életévüket betöltött egyéneknek azonban a törvény 111 §-ának 3-ik és 4-ik bekezdése értelmében bármely munkakörben leendő alkalmazásra munkakönyvet kell kiadni.

A kereseti adó

A pénzügyminiszter, amint ismeretes, az aranykorona legutóbbi szorzámát 17,000 koronában állapította meg. A 17,000 koronás szorzószám alapján elkészített új táblázatot a következők:

Heti bérének a kereset 170 000 koronáig adómentes. Az adómentes létminimum jelenleg tehát 170 000 papirkorona, az adó pedig

	heti	hetenként
papír K-án fölül	papír K-ig	papír K.
170,000	204,000	850
204,000	238,000	1,100
238,000	272,000	1,530
272,000	306,000	2,040
306,000	340,000	2,550
340,000	374,000	3,060
374,000	408,000	3,570
408,000	442,000	4,080
442,000	476,000	4,590
476,000	510,000	5,100
510,000	534,000	5,950
544,000	578,000	6,800
578,000	612,000	8,500
612,000	646,000	10,200
646,000	680,000	11,900
680,000	714,000	13,600
714,000	782,000	15,300
782,000	850,000	17,000
850,000	935,000	19,040
935,000	1,020,000	21,080
1,020,000	1,105,000	23,290
1,105,000	1,190,000	25,500
1,190,000	1,275,000	29,750

és így tovább.

Borforgalom és pálínkakereskedelem.

A „Borászati Lapok” írja:

Az ujborkok nagy részben gyönyörtelen tisztulnak és a minőség országos átlagban nagyon jó, de mintha a tavalyit mégsem érné el. Vannak kiváló minőségek, de vannak különösen a korán, kényszerből született borok között gyenge minőségek is. Az európai szőlret is gyengébb, mint a tavalyi ugy minőségben. mint mennyiségben. Ennek is eredménye taán az, hogy a borpiacon bizonyos éleltség mutakozik és 960—1000 koronás fokonzénti és literenkénti ár mellett a nagyobz lételek cserének gazdát. Árcsökkenésre tehát számítan nem lehet e ha a fogyasztás növekedésben is van, az áremelkedés még nem mutakozott, ellenben az árak stabilizálása igen. A visszamaradt borárak pedig emelkedtek is. A termelői és a másodkézi árak között még most is meg lehetős különbség van, ami állandó jellege a magyar borpiacnak az utolsó két évben. A finomabb borok árai változatosak és egyöntetű alakulás nincsen

Pálínka. A gyümölcsöszesz piacon bizonyos nyugalom konstátálható, mely nemcsak az ultimo idején fokozott mértékben nyilvánult pénzihiánynak volt tulajdonítható, hanem annak is, hogy a szőlő-törkölyfőzés még nem indult meg s így e téren kínálat nincsen. A régi készletek pedig már a detailkereskedelemben mentek át, szilvápálínkában pedig a likörgyárosok és nagykereskedők első szükségletüket fedezvén, tartozkodni kénytelenek a vásárlástól. Szeszfőzői körökben egyébként arról kezdenek panaszkodni, hogy a finomított szesz- és gyümölcspálínka közti nagy árdifferencia miatt a vevők az utóbbiak árát mindenképpen letérni igyekezzenek. Heti árak: törkölypálínka 72,000—75,000 seprőpálínka 68,000—71,000, szilvápálínka (uj áru) 74,000—76,000, régi szilvórium 76,000—79,000, borpárlat (seprőmentes) 120 000 koronánál is több.

Csengődi borpincészet

FLEISCHAKER, LISZKAY és TÁRSA

Bornagykereskedők és Szőlőbirtokosok.

Szőlőtelepeink: Csengőd és Rózsaszentmárton
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRÜT 2.

Ajánljuk saját termésű csengődi borainkat
termelő árban. Kedvező fizetési feltételekkel.

Sürgősen eladó! **Olcsón kapható!**
6 ajtós konyha, 4 ajtós sörccsapó és jég-
szekrény, kerli asztalok és egyéb vendéglői tárgyak
Dittmayer Andor vendéglős, IV., Apponyi-tér 5. l. em.

Délután 4 óráig

H I R E K

Vendéglős vacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

1924 november 21-én **Bandl Ferenc** (VIII, József-krt. 46) december 5-én **Hungaria** nagyszállóra rt. (IV. Túr István-u. 1) A vacsorákra ne felejtkezünk el menni.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékért ápoló asztaltársaság minden pénteken délelőtt 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken:

November 14-én *özv. Kittner Mihály* vendéglőjében (VII. Rákóczi-ut 58. Metropol szálló), november 28-án **Baum János** vendéglőjében (VI. András-ut 5.).

A Jóbarátok uszonnái. A vendéglősök **Jóbarátok** tagértekezettel egybekötött uszonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 5 órakor.

November 12-én **Tompá András**nál (IX. Márton-u. 18.)
November 19-én **Mayer István** (X. Drégely-u. 7.)

A jóbarátok uszonnáján szivesen látjuk az új kartársakat is.

Eljegyzés ipartestületünk vendéglős tagjának *özv. Herzmann Mór* nének fia **Herzmann Leó** eljegyezte néhai **Weisz Adolf** volt dunaszerdahelyi vendéglős leányát **Herminát**. Boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

Üzleti hír. **Fodor Zoltán** vendéglős, ipartestületünk tagja, kinek üzlete a Rózsadombon volt, vendéglői üzletét áthelyezte VIII. Szcitovszky tér 3 szám alá, (Mária-u. sarok).

Esküvő **Páble Terézia** urhölgy és **Bischoff Pál**nak, ipartestületünk elöljárósági tagjának fia *iff. Bischoff Pál* november hó 16-án a m. kir. állami munkaközvetítő hivatal támogatja, (VIII. József u. 33) miér is kérjük Kartársainkat, hogy miként a multban, ugy a jövőben is szintén *kizóról*ag az állami munkaközvetítő hivatal támogatassák.

A Budapesti Szakácsok Szakosztálya megalakulván több kartársunkhoz levelezőlap útján felhívat intéztek, hogy az általuk felállított munkaközvetítő hivatal támogassák. A felhívással kapcsolatosan felhívja ipartestületünk elnöksége a m. t. tagok figyelmét arra, hogy az ipartestület kizárólag a m. kir. állami munkaközvetítő hivatal támogatja, (VIII. József u. 33) miér is kérjük Kartársainkat, hogy miként a multban, ugy a jövőben is szintén *kizóról*ag az állami munkaközvetítő hivatal támogatassák.

Az I. II. III. ker. választmánya november hó 27-én d. u. 4 órakor **Winkler Antal** vendéglőjében I. Budafoki-ut 47—49 együttes választmányi ülést tart, melyre a m. t. Kartárs urakat tisztelettel meghívja az **Winkler Antal, Kodra Károly Fehér Ferenc** ker. elnökök.

Kereskedelmünk és iparunk az 1923. évben
A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ezen a címen adta ki a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez intézett jelentését az 1923. évről. A hatalmas, 450 oldal-

Ias jelentés a m. közgazdaságnak ugyszólván minden ágazatára kiterjeszkedik és érdekes adatokat tartalmaz úgy az általános gazdasági helyzetet, valamint az ipari foglalkoztatásokat, munkabérekre, munkahiányra vonatkozólag.

A sör után fizetendő kincstári részesezés.

A pénzügyminiszter 146.720. és 21. számú rendelete szerint a belföldön termelt vagy külföldről behozott sör után söradó és kincstári részesezés címén minden hektoliter után összesen 40 aranyfillért kell fizetni f. hó 6-ától kezdődőleg. A városok és községek által szedhető bor- és hufogyasztási adópótlékek minden 100 liter 12 cukormérfokkal levő sörle után jár mindenkorai söradó és sör után fizetendő kincstári árrészesedés együttes összegének 10 százaléka lett megállapítva.

A munkakönyvek bejelentése körül, különbözően a munkásnak az üzletből történt távozása alkalmával eszközölt kijelentéseknél, még pedig bizonyos felületesség tapasztalható. Feltétlenül éppen munkaadói érdekből. szükséges, hogy a munkabér számszerű összeggel vezettessék be a megfelelő rovatba. annál is inkább, mert: „egyezmény, megállapodás szerint“ kifejezéseket az iroda nem fogad el, a munkakönyvet a mesternék visszaküldeni kénytelen, ami súlyos idővesztést jelent az illetőre nézve. Ugyanítt felhívjuk a munkaadók figyelmét arra is, hogy úgy s be, mint kijelentéseknél mindenkoron vezessék be a hónap és napon kívül az évszámot is a munkásra bekövetkező későbbi kellemetlenségek elkerülése céljából.

A pénzügyminisztérium még nem fogott hozzá a forgalmiadó reform kidolgozásához.

Emlékeztetes, hogy már abban a memorandumban is, amelyben Kállay Tibor volt pénzügyminiszter a népszövetség előtt fejtekte ki Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetét, utalás van arra, hogy a forgalmiadó magyarországi kulcsa oly magas, hogy normális gazdasági viszonyok között nem tartható fenn. A legilletékesebb helyről ígéretet is tettek arra nézve, hogy 1925 január elsején olyan forgalmiadó rendszer lép életbe, amely alapelviben hasonlít az osztrák forgalmiadóhoz. Eszerint a forgalmiadó nem az eladás tényéhez

fűződik, hanem belföldi produktumoknál a termelési helyen, behozott áruknál pedig az elvámolásnál esik egyszeri forgalmiadó alá a melynek a kulcsa különböző, aszerint az ut szerint, amelyet az áru a gazdasági forgalomban be szokott futni. Forgalmiadó rendszerünknek ez az átépítése természetesen alapos előmunkálatokat igényel. Ha komoly a szándék, hogy január elsején tényleg életbelép a Phasenpauschalierung-rendszer, akkor a pénzügyminisztériumnak már tisztában kell lenni a különböző adókoeficiensesekkel. Ennek azonban még semmi nyoma nincs. A pénzügyminisztérium forgalmiadó osztálya értesüléstünk szerint ilyen megállapításokat még nem végzett, tehát nem valószínű, hogy a kérdés jelen stádiuma mellett az új forgalmiadó törvény a jövő év elején már életbelépjen.

Nem lesz valorizáció. A valorizáció kérdésében a jelek szerint meglepetés fogja érni a közönséget. A Nagy Emil-féle javaslatnak a sorsa is kétséges és ha egyáltalán a nemzetgyűlés elé kerülne is, igen szűk körre redukálja az értékszámítást. A kormány a jelek szerint teljesen elejtette mind a hadikölcsön valorizálásának gondolatát, mind pedig a többi életviszonyokban való valorizálást, mert ellenkező esetben teljesen felborulna az egész gazdasági élet. A békebeli takarékbetétek, tartozások stb. általános valorizálása tehát a hadikölcsönökkel együtt végleg elejtettnek tekinthető.

A kényszerkölcsön körül. A pénzügyminiszter, a kényszerkölcsönre vonatkozó rendelet olyformán módosította, hogy mindazok, a kik november 15-ig a tartozásukat kiegyenlítik, pótlék, illetőleg késedelmi kamat címén a késedelmi tartozásra, tekintet nélkül a kivett összegnek, csak a 12 százalékát tartoznak megfizetni. Egyébként a pénzügyminiszter felhatalmazta a pénzügyigazgatóságokat, hogy

SZENT ISTVÁN PORTER SÖR

A POLGÁRI SERFŐZDE **Páratlan különlegessége**

méltányos esetekben február hó végéig, kedvezményképpen részletfizetésekre adhassanak engedélyt.

Az adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal a családtagok, főszemélyzet és a többi alkalmazottak napi és fejenkénti általánosan összegét november hónapra a forgalmi adó szempontjából *váltózatlanul* hagyta. November hónapra is 28,000 koronát, illetőleg 19,000 koronát kell ellenértéképpen az adókönyvce beírni és ezen összeg után a forgalmi adót leróni.

A X. kerület közbányi vendéglősbökö november 18-án ülést tartanak *Tweraser* Ferenc vendéglőjében (X. Halom utca 2.) Az értekezlet elútán négy órákor kezdődik *Wrobeta* Gusztáv ker. elnök.

Borkezelés.

(Folytatás)

Eladó ilyen esetben köteles megengedni, hogy a vevő a szállítandó hordók megtöltését a megtöltés helyén saját személyében vagy megbízott által ellenőrizze.

Ez a kifejezés, „pincében átveendő“, a vevőt arra kötelezi, hogy az összes átvételi költségeket sajátjából fedezze. Az esetleges helyi illeték ez esetben a vevőt terheli.

Ez a kifejezés, „a hajóba rakva“, „vagonba rakva“ azt jelenti, hogy az összes feladási költségeke — a berakodási és mérlegdíjat is beleértve — az eladó köteles viselni.

26. Ha a „vasútnál vagy hajónál“ való átadás illetve szállítás lett kikötve, a vevő által megtöltés végett küldendő hordóknak szállítási költségei a vasúti, illetve hajóállomásig a vevőt terheli, míg azoknak az állomástól a megtöltés helyéig való költségei eladót terheli.

Ha a pincénél való átadás, illetve szállítás lett kikötve, a megtöltés végett szállítandó üres hordók szállítási költségei a megtöltés helyéig a vevőt terheli. 27. E kifejezések alatt: „a hónap elején“, a hónap 1-től bezárólag 10-éig;

„a hónap első fele“ alatt a hónap 1-től bezárólag 15-ig;

„a hónap második fele“ alatt: a hónap 15-étől bezárólag a hónap utolsó napjáig terjedő időszakot;

„a hónap közepe alatt“ a hónap 10-étől 20-áig, „a hónap vége“ alatt a hónap utolsó 8 napját kell érteni.

28. Az alkuszdíj úgy a vevőre, mint az eladóra nézve 100.000 koronáig 2%, azonfelül 1% úgy a hordónál, mint a bornál. Tokajhegyalja borvidékén ez az alkuszdíj a vételár egy százalékát teszi ki és ez csak az eladót terheli. A bizományi díj kölcsönös megállapodás tárgya és csakis a megbízott terheli.

Csemegeborok:

(A csemegeborok általában.)

Csemegeboroknak nevezzük azokat a borokat, amelyek összetételükre nézve abban különböznek a közönséges boroktól, hogy jóval nagyobb a vonatanyag s ebben cukortartalmauk, alkoholban is gazdagabbak s ezenkívül bizonyos jellegzetes ízrel, illattal, vagy zamattal bírnak.

A csemegeborok készítésük módjára nézve is különböznek a közönséges boroktól, amennyiben úgy a nagy vonatanyag és cukor-, valamint az alkoholtartalomnak is feltétele a szőlőlé koncentráltabb, tehát a szőlő túlérett, vagy aszúsodott állapota; az ilyen szőlő feldolgozása pedig a normális érett szőlő feldolgozásától sokban eltér. A magasabb cukor- és alkoholtartalom elérése egyébként is más készítési módot kíván.

Csemegeborokat jóformán minden bortermelő államban készítenek, mégis a déli bortermelő államokban nagyobb arányban, mint az északiakban, mert ott a szőlő érése az éghajlati viszonyoknak fogva kedvezőbb, a cukorképződés nagyobb; ezzel szemben az északibb államokban a túlértés és aszúsodás ritkábban és csak a kiválóan kedvező fekvés és egyéb körülmények között következik be. Az északi vidékeken termelt csemegeborok azoban mindig finomabbak, ízükben nagyobb az összhang és nemesebbek, mint a déli vidékiek, mert összetételük nem oly egyoldalú, mint ezeké, melyekben cukor és alkohol ugyan bőven szokott lenni, de többnyire kavás s sav s úgy lágyak és illatuk, zamatuk finomsága is hátrább áll.

A csemegebortermés Spanyolország, Portugália, Olaszország és Görögországban bir nagy jelentőséggel, Németországban leginkább a Rajna mellékén és a Pfalzban termelnek s készítenek efféle-borokat, nálunk pedig Tokaj hegyalja a csemegebortermelésre kiválóan hivatott borvidék, de más vidékeken is megvannak a csemegeborok készítésének feltételei.

A csemegeborokat többféle tekintetből lehet osztályozni. Összetételükre nézve a fontosabb alkotórészek, ú. m.: cukor, cukormentes vonatanyag, alkoholmennyisége és aránya s az illat és zamatanyagok minősége szerint megkülönböztettünk: 1. kövér csemege-, vagy líkőrborokat, magas cukor-, magas extrakt-, de nem túl magas alkoholtartalommal; 2. száraz csemegeborokat, mérsékelt cukor-, magas extrakt- és magas alkoholtartalommal; 3. vékony csemegeborokat mérsékelt cukor-, magas alkohol- s nem túl magas extrakt-tartalommal. Mindezek azutáo a különböző illat és zamat szerint is tovább osztályozhatók. Természetesen az egyes csoportok között éles határokat vonni nem lehet,

(Folyt. köv.)

Felolós szerk.: ABA SÁNDOR — Kiadó: Walter Károly

BÁRD-NYOMDA, MIKSA-UTCA 17. SZÁM.

Felolósvezető BÁRD J.

Az „Oceán” Magy. Konzervgyár és Keresk. r. t.
Budapest-Dunakeszi
 Ajánlja legjobb minőségű marinnált füstölt és sós hering
 fejt, olajos szardiniát és lazacot. Ambrózia
 mustár, gyümölcs- és főzelék konzervjeit.

Menzl Testvérek minia Ajánlja els örendf
 borpincészete uradalmi fajborait
 Budapest, Király-utca 17. (az udvarban) előnyös feltétel. mellett

Szűrők javítása FRANK és BERGER
 Budapest VIII Bezerédi-utca
 424 TELEFON: József 74—05

VENDEGLŐITÜZHELYEK
LAKOS LAJOS TAKARÉKTÜZHÉLYGÁR R. T.

gyári iroda: Városi üzlet:
 VIII. Bezerédi-u. 8. IV., Váci-utca 40
 Telefon: József 21-34. Telefon: Józ. 153-52.

Villányi pezsgő
 (Schaumburg Lippe herceg udvari pincéje)
 Az egyetlen régi 1911 és 1913
 évi töltesű pezsgő

Vendéglős arak szives figyelmébe
 Ajánljuk ceglédi kitünő édes borainkat, mely-
 ből állandóan nagy raktárt tartunk és olcsó
 versenyképes árakat csinálunk. Telefon: 60.
 Wachs és Miselbach borkereskedők Cegléd
 Wagonon tételekben kedvezményes olcsó árak!

Palugyay borok és pezsgők

Pincészet: Budafok. Központi iroda: Budapest, V., Andrassy-ut 5.

Popper Mór és Lipótrt || Budapest, X., Előd-utca 8 szám.
 b ő r n a g y k e r e s k e d ő k TELEFON: József 59—78.

„VIKTORIA” Borkereskedelmi részvénytársaság TELEFON Ajánlja uradalmi termésű fajborait
 Budapest, VIII., Baross-utca 98. szám. (Baját a Koszoru utcából) József 8—53 kölcsönhordóban legelőnyösebb
 feltételek mellett.

BUDAPESTI VENDEGLŐSÖK BORKERESKEDELMI RT. Ajánlja kiváló minőségű fajborait.
 BUDAPEST, VI. SZOBIA-UTCA 9. szám. (Eötvös utca sarok) TELEFON: 53—46.

Menyasszonyok első utca SZALAI paplankirály-
 hoz legyen. SPECIALIS PAPANÖZLET
 VII. KERTÉSZ-UTCA 35. Címre ügyelni!

Hektograf étlap sokszorosító fogvájó és papírszal-
 véta legelőnyösebben be-
 szerezhetők özv. BERKOVITS KÁROLYNÉNÁL Budapest
 VII., ker. Síp-utca 4 szám. Telefon: József 125—3

Cifka József BUDAPEST,
 V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 48. Telefon 28—92.
 Pincegazdasági cikkekszaküzlete. Borszivattjuk,
 borított m. l. ó. k. borszűrők, palackok, parafadugók, kupakok
 címkek, kénlap, borderítő anyagok, gelatin, vízahályg, s. b.
 Koronadugók, dugaszológépek, sörfejtojéskészülékek őrmentékek

Herceg Windischgrätz Lajos borpincészetel és Tokaj Bor
 Társ. Részvénytársaság termelők
 SÁROS-PATAK, TOKAJ, BUDAFOK
 Központi iroda: Bpest, IV., Váci-u. 27-33 Telefon: 50—20.

Wagner Testvérek ezeltől
 LÖWENSTEIN MIHÁLY UTÓDA
 fűszer és gyarmatárú, csemege és italnagykereskedők
 Budapest, IV., Vármház-körút 4. ♦ Telefon: József 61-61
 A cég a szállodások, vendéglősök és kávészónaknak évtizedek óta
 bevásárlási forrása mindenemű sajt, vaj, conserv- és egyéb
 csemege cikkekből.

GERGELY GUZTÁ és TÁRSA
 Borkereskedelmi R. T. VIII., BAROSS-UTCA 127
 Hordóboral annyira ösmertek,
 hogy nem szorul külön reklámra.